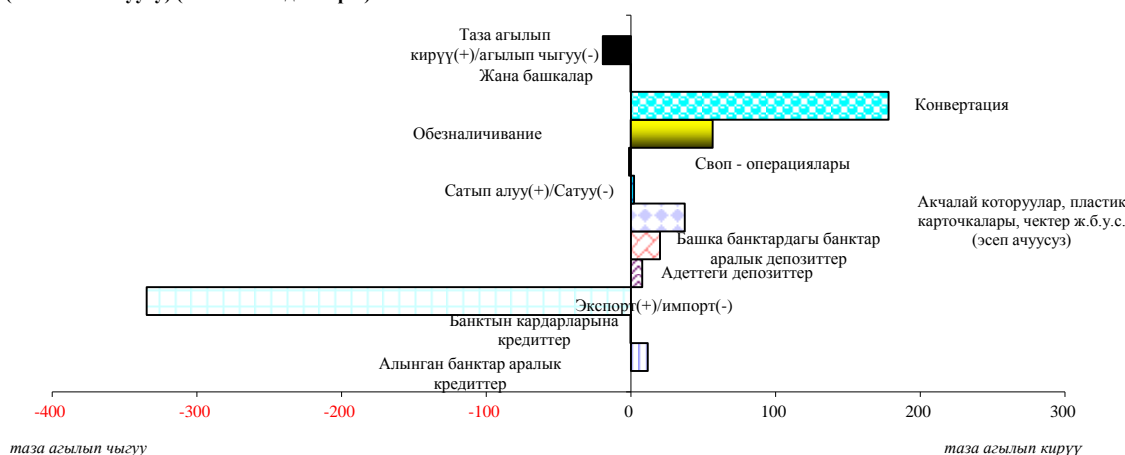

Валюта рыногу (2014-жылдын август айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

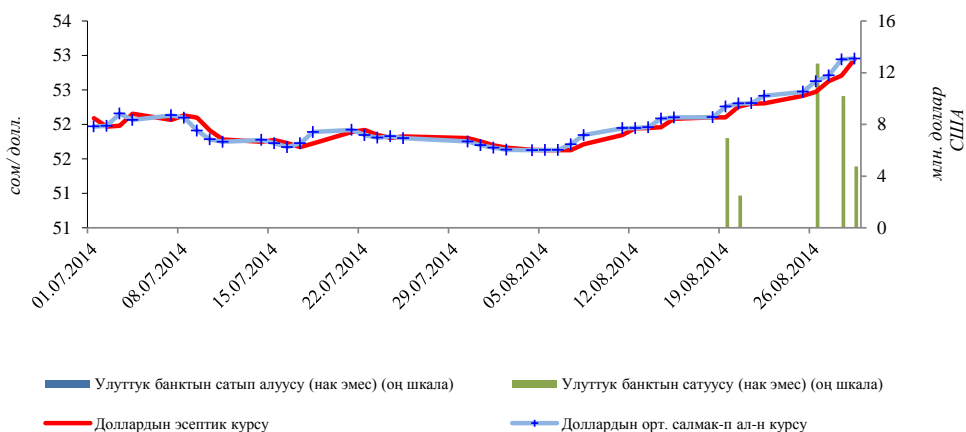

Өткөн айга салыштырганда август айында америка валютасынын алмашуу курсунун - бир АКШ доллары үчүн 51,7518 сомдон 52,9561 сомго чейин тышкы булактардын көрсөткөн басымынын жогорулашына байланыштуу, бир аз жогорулашы байкалган. Эсептик курстун төмөндөөсүнүн негизги баскычы кароого алынып жаткан мезгилдин акырына карата туура келген. Рыноктун ири катышуучулары тарабынан валютага сунуштун көбөйүшү, негизинен, акча каражаттарын нак акчага айландыруунун, ошондой эле банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларларынын эсебинен жүзөгө ашырылып келген (1-график).

Кароого алынган мезгил ичинде чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү 62,1 млрд. сом өлчөмүндө түптөлүү менен өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырганда 18,5 пайызга жогорулаган. Алмашуу бюролорунун нак операциялар сегментинде ишкердик жигердүүлүгүнүн 39,9 пайызга, 22,4 млрд. сомго чейин өсүшү себеп болгон. Мындан тышкары, коммерциялык банктардын нак операциялар көлөмү 27,8 млрд. сомго чейин өскөн, бул өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнөн 6,0 пайызга жогору, коммерциялык банктардын нак эмес операциялар көлөмү – 11,9 млрд. сомго чейин жогорулаган (+17,0 пайыз).

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырганда 4,2 пайызга азаюу менен 174,4 млн. АКШ долларына чейин төмөндөгөн. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенциялар 37,1 млн. АКШ доллар суммасына жүргүзүлгөн (2-график).

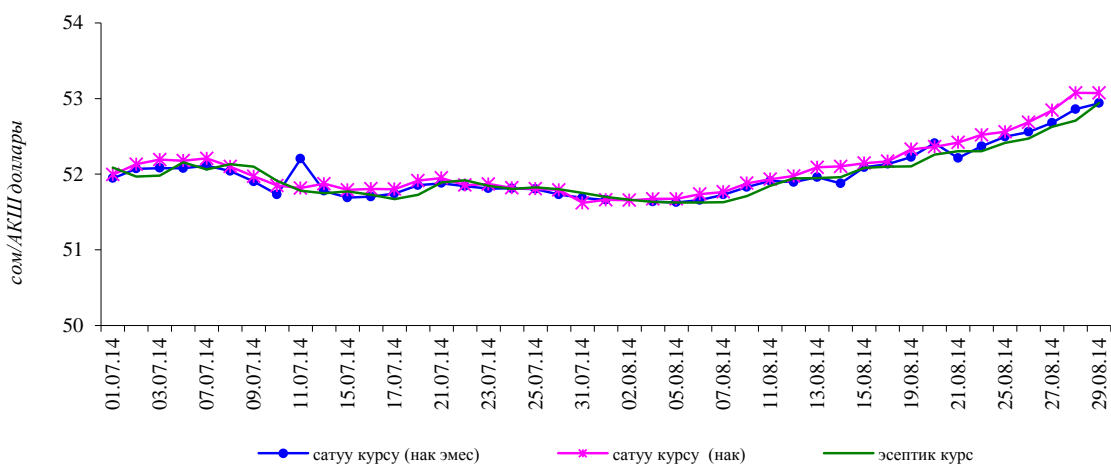
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ долларынын курсунун динамикасы

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк мурдагыдай эле, коммерциялык банктар менен СВОП-операциялардын жүргүзгөн эмес.

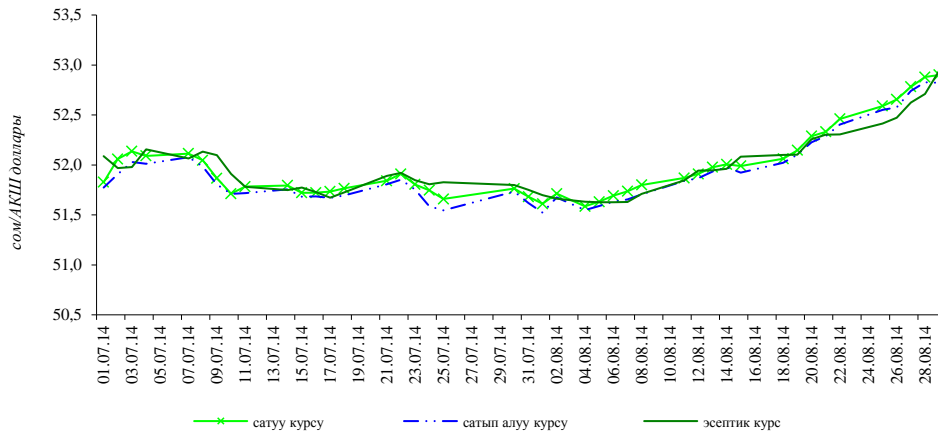
Валюталардын негизги түрлөрү боюнча бөлүштүрүүдө операциялар көлөмүнүн ар түрдүү багыттагы жылышы байкалган. Мында, жүргүзүлгөн операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: доллардагы операциялардын салыштырма салмагы 0,3 пайыздык пунктка, 61,8 пайызга чейин, орус рублиде – 1,3 пайыздык пунктка, 26,2 пайызга чейин, евродо – 0,2 пайыздык пунктка, 1,8 пайызга чейин төмөндөгөн. Казак теңгесиндеги операциялардын үлүшү ай ичинде 1,7 пайыздык пунктка, 10,3 пайызга чейин көбөйгөн.

3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

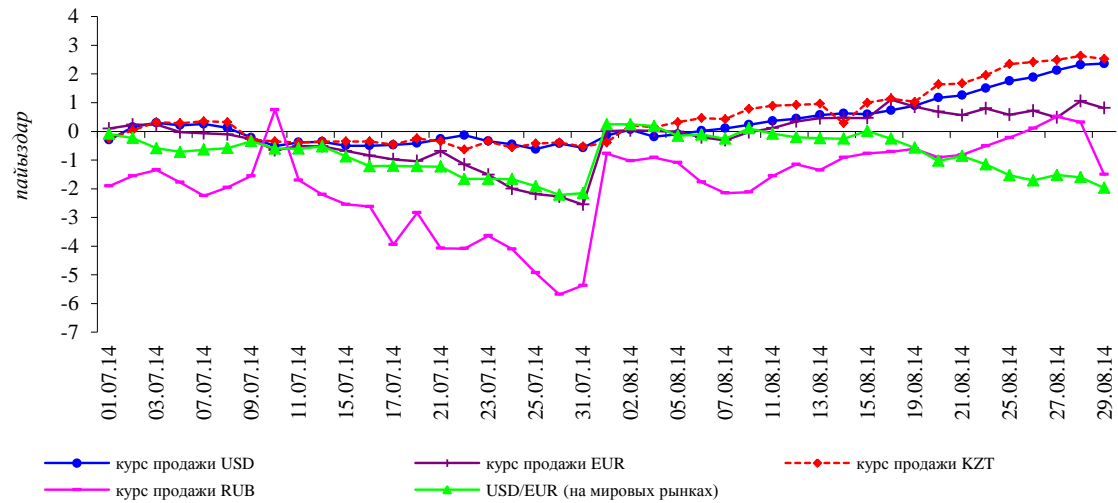

4-график. Алмашуу бюролордо АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валюталардын жана АКШ долларынын курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
			Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
2013	08	38 826,0	6 616,9	17,0	28 199,8	72,6	4 009,3	10,3
	09	39 130,5	6 104,3	15,6	29 125,7	74,4	3 900,5	10,0
	10	42 897,0	7 102,4	16,6	31 612,2	73,7	4 182,4	9,8
	11	33 607,6	4 884,3	16,6	24 675,1	73,4	4 048,2	12,1
	12	36 538,7	4 492,4	14,5	27 766,9	76,0	4 279,3	11,7
2014	01	24 803,9	2 945,5	12,3	18 519,1	74,7	3 339,2	13,5
	02	30 071,0	7 961,2	11,9	17 994,7	59,8	4 115,0	13,7
	03	45 081,1	8 512,6	26,5	21 763,0	48,3	14 805,5	32,8
	04	46 760,3	8 085,1	17,3	21 670,9	46,3	17 004,3	36,4
	05	47 882,3	6 522,9	13,6	23 511,3	49,1	17 848,1	37,3
	06	53 731,2	8 922,2	16,6	26 024,8	48,4	18 784,2	35,0
	07	52 421,0	10 187,8	19,4	26 195,6	50,0	16 037,6	30,6
	08	62 126,6	11 917,4	19,2	27 774,5	44,7	22 434,7	36,1

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары			Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2013	08	38 826,0	22 692,5	58,5	1 210,1	3,1	10 660,6	27,5	4 253,1	11,0	9,7	0,0
	09	39 130,5	23 373,9	59,7	1 091,5	2,8	11 996,7	30,7	2 655,5	6,8	13,0	0,0
	10	42 897,0	25 505,5	59,5	1 594,2	3,7	12 772,4	29,8	3 016,8	7,0	8,2	0,0
	11	33 607,6	20 652,9	61,5	1 017,2	3,0	9 355,4	27,8	2 575,5	7,7	6,7	0,0
	12	36 538,7	22 098,3	60,5	860,5	2,4	11 222,1	30,7	2 348,7	6,4	9,0	0,0
2014	01	24 803,9	15 311,8	61,7	746,4	3,0	7 694,2	31,0	1 044,2	4,2	7,3	0,0
	02	30 071,0	21 360,4	71,0	811,7	2,7	6 903,4	23,0	986,6	3,3	8,8	0,0
	03	45 081,1	28 272,0	62,7	704,4	1,6	14 064,5	31,2	2 034,4	4,5	5,9	0,0
	04	46 760,3	28 744,6	61,5	837,9	1,8	15 243,2	32,6	1 925,7	4,1	8,9	0,0
	05	47 882,3	28 093,5	58,7	803,8	1,7	16 273,7	34,0	2 705,4	5,7	6,0	0,0
	06	53 731,2	31 970,2	59,5	856,9	1,6	17 628,7	32,8	3 264,5	6,1	10,9	0,0
	07	52 421,0	32 505,9	62,0	1 011,8	1,9	14 429,8	27,5	4 464,2	8,5	9,3	0,0
	08	62 126,6	38 361,8	61,8	1 095,9	1,8	16 294,3	26,2	6 367,5	10,3	7,2	0,0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2013	08	48,7243	64,5305	1,4655	0,3189	-0,3%	-0,5%	-1,4%	-0,1%
	09	48,6197	65,6731	1,5032	0,3165	-0,2%	1,8%	2,6%	-0,7%
	10	48,5027	66,7809	1,5128	0,3143	-0,2%	1,7%	0,6%	-0,7%
	11	48,9590	66,6234	1,4750	0,3186	0,9%	-0,2%	-2,5%	1,4%
	12	49,2470	67,7048	1,5047	0,3206	0,6%	1,6%	2,0%	0,6%
2014	01	50,4158	68,6613	1,4304	0,3241	2,4%	1,4%	-4,9%	1,1%
	02	52,4359	71,6379	1,4545	0,2849	4,0%	4,3%	1,7%	-12,1%
	03	54,4813	74,6884	1,3723	0,2993	3,9%	4,3%	-5,7%	5,1%
	04	53,9615	74,8365	1,5116	0,2964	-1,0%	0,2%	10,2%	-1,0%
	05	52,2705	71,1872	1,5086	0,2849	-3,1%	-4,9%	-0,2%	-3,9%
	06	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837	-0,4%	-0,4%	2,6%	-0,4%
	07	51,7518	69,3526	1,4485	0,2820	-0,6%	-2,2%	-6,4%	-0,6%
	08	52,9561	69,8517	1,4339	0,2910	2,3%	0,7%	-1,0%	3,2%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чегеннишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2013	08	0,3%	0,5%	0,7%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	-0,4%	-0,1%	-2,9%	-0,4%
	09	0,3%	0,4%	0,6%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	-0,1%	1,7%	4,1%	-0,3%
	10	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	-0,3%	1,6%	0,8%	-0,5%
	11	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,9%	0,0%	-2,2%	0,8%
	12	0,3%	0,4%	0,6%	0,6%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,8%	1,0%	0,9%	0,1%
2014	01	0,3%	0,4%	0,7%	0,8%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	2,0%	1,7%	-3,8%	2,2%
	02	0,4%	0,6%	0,6%	2,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	8,0%	8,5%	4,2%	-9,5%
	03	0,2%	0,6%	0,2%	0,7%	0,1%	0,4%	0,3%	0,3%	0,1%	1,1%	1,9%	1,9%
	04	0,1%	0,4%	0,1%	0,4%	0,0%	0,2%	0,4%	0,1%	-1,2%	-0,5%	-1,3%	-1,1%
	05	0,1%	0,6%	0,2%	0,4%	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%	-3,2%	-4,9%	-0,2%	-4,3%
	06	0,1%	0,5%	0,1%	0,4%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	-0,2%	-0,3%	2,6%	0,0%
	07	0,1%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,4%	0,1%	-0,6%	-2,6%	-5,4%	-0,5%
	08	0,1%	0,5%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	2,4%	0,8%	-1,5%	2,5%